

BIỆN PHÁP NÂNG CAO GIÁO DỤC VĂN HÓA TRUYỀN THỐNG CHO SINH VIÊN TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Bùi Thị Hảo
Trường Đại học Công nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh
Email: buithihao@iuh.edu.vn

Ngày nhận bài: 05/4/2023

Ngày PB đánh giá: 03/5/2023

Ngày duyệt đăng: 03/5/2023

TÓM TẮT: Giáo dục giá trị văn hóa truyền thống (yêu nước, đoàn kết, nhân ái...) có ý nghĩa to lớn đối với sự phát triển toàn diện của mỗi sinh viên trong bối cảnh trường đại học là nơi cung cấp nguồn nhân lực chất lượng cao, có năng lực, phẩm chất tốt. Tại Trường Đại học Công nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh, giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên nhằm xây dựng nhân cách, lối sống và phát huy những phẩm chất cần thiết để xây dựng con người mới mang đậm tính nhân văn, đoàn kết, chủ động, sáng tạo, đóng góp vào sự nghiệp đổi mới đất nước. Bài viết thực hiện khảo sát 2.794 người, trong đó có 204 giảng viên và 2.590 sinh viên được chọn từ các nhóm ngành Khoa học xã hội và nhân văn; Công nghệ và Kinh tế để phác họa bức tranh chân thực về thực trạng giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên, từ đó, đề xuất 03 nhóm giải pháp nhằm nâng cao chất lượng giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên tại Trường Đại học Công nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh hiện nay.

Từ khóa: Văn hóa, giá trị văn hóa truyền thống, Đại học Công nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh.

MEASURES TO IMPROVE EDUCATION OF TRADITIONAL CULTURAL VALUE FOR HO STUDENTS AT INDUSTRIAL UNIVERSITY OF CHI MINH CITY

ABSTRACT. Education of traditional cultural values (patriotism, solidarity, compassion, etc.) plays an important role in the comprehensive developing process of each student in the context of the need for high qualified human resources with the good capacity and quality provided by the university. At Industrial University of Ho Chi Minh City, the educating process on traditional cultural values for students in order to build their personality, lifestyle and at the same time to promote the necessary qualities to build a new human resource with strong humanity, solidarity,

sense of initiative and creativity contributing to the cause of national renewal. The article conducted with the result of a survey on 2,794 people, of which 204 lecturers and 2,590 students. They were selected from Faculty of Humanities and Social Sciences; Faculty of Technology and Economics to draw an authentic picture about the current situation of educating process on traditional cultural values for the students. Thereby, the author comes into a proposal for 03 groups of solutions to improve the quality of educating process on traditional cultural values for students at Industrial University of Ho Chi Minh City.

Keywords: Culture, traditional cultural values, Industrial University of Ho Chi Minh City

1. MỞ ĐẦU

Giá trị văn hóa truyền thống là giá trị vật chất và tinh thần gắn bó qua nhiều thời kì; là nguyên lí đạo đức mà con người thuộc các thời đại, các giai đoạn lịch sử dựa vào để phân biệt phải trái, nhận định nên chăng, nhằm xây dựng độc lập, tự do và tiến bộ của dân tộc đó [5]. Tại trường đại học, giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên sẽ góp phần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực và là yêu cầu tất yếu để xây dựng thương hiệu cho nhà trường, đặc biệt giai đoạn hội nhập quốc tế. Văn hóa truyền thống và giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên được nhiều nhà khoa học nghiên cứu và có nhiều cách tiếp cận khác nhau.

Theo tác giả Trần Văn Giàu, giá trị đặc thù của văn hoá bao gồm: (1) Yêu nước; (2) Cần cù; (3) Anh hùng; (4) Sáng tạo; (5) Lạc quan; (6) Thương người; (7) Vì nghĩa, trong đó, yêu nước là giá trị truyền thống cốt lõi của dân tộc Việt Nam [5]. Cũng nghiên cứu về văn hóa truyền thống, tác giả Nguyễn Trọng Chuẩn nhận định: giá trị văn hóa truyền

thống là những điều tốt đẹp, tích cực, tiêu biểu cho dân tộc, có khả năng lan truyền và cần được bảo vệ, phát triển [2]. Đánh giá về vai trò của giá trị truyền thống, tác giả Nguyễn Văn Huyền cho rằng văn hóa và nhân cách có mối quan hệ biện chứng, thúc đẩy sự sáng tạo của con người [8], theo đó, tác giả nhấn mạnh việc kế thừa các giá trị truyền thống trong quá trình toàn cầu hóa là tất yếu khách quan. Đồng quan điểm với tác giả Nguyễn Văn Huyền, tác giả Phạm Minh Hạc cho rằng phải truyền thụ cho thế hệ trẻ hệ giá trị dân tộc - các giá trị truyền thống tốt đẹp, bản sắc, tinh thần dân tộc trong bối cảnh toàn cầu hoá hiện nay [7]. Ngoài ra, nhóm tác giả Nguyễn Trọng Chuẩn và cộng sự còn phân tích tác động của công nghiệp hoá, hiện đại hoá đến các giá trị văn hóa truyền thống, cần khai thác, giữ gìn và phát huy các giá trị truyền thống trong chiến lược phát triển con người Việt Nam toàn diện [1].

Mặc dù có nhiều góc nhìn khác nhau nhưng các tác giả đều có chung quan điểm rằng văn hóa truyền thống là những giá trị có vai trò quan trọng.

Giáo dục giá trị văn hóa truyền thống sẽ nâng cao giá trị dân tộc, trách nhiệm, hợp tác, sáng tạo, hòa hợp... Việc giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống trở thành một trong những nhiệm vụ cốt lõi cho sự phát triển bền vững của quốc gia, dân tộc.

Tuy có nhiều công trình nghiên cứu và nhiều góc nhìn khác nhau nhưng chưa có công trình nào nghiên cứu về giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống trong việc hình thành nhân cách sinh viên tại Trường Đại học Công nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh, do đó nghiên cứu thực trạng giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống, từ đó đề xuất các biện pháp phù hợp để giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên tại Trường Đại học Công nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh có ý nghĩa cả về lý luận và thực tiễn hiện nay.

2. THỰC TRẠNG GIÁO DỤC GIÁ TRỊ VĂN HÓA TRUYỀN THỐNG CHO SINH VIÊN TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

2.1. Nội dung và hình thức giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên tại Trường Đại học Công nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh

Giáo dục giá trị văn hóa truyền thống qua bài giảng: Giáo dục giá trị văn hóa truyền thống thông qua các môn học trong nhà trường sẽ góp phần bồi đắp văn hóa dân tộc, làm cho đời sống tinh thần phong phú, lành mạnh, góp phần hình thành nhân cách tốt đẹp

cho sinh viên. Trong bối cảnh hội nhập quốc tế, văn hóa truyền thống có nguy cơ bị quên lãng hoặc thương mại hóa nên việc giáo dục các giá trị văn hóa cho thế hệ trẻ càng cần được thực hiện thường xuyên, liên tục. Thông qua các tiết giảng, giảng viên lồng ghép việc giữ gìn và phát huy những giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam. Việc gắn bài giảng với thực tiễn còn khắc phục được tình trạng các bài giảng chỉ giảng dạy lý thuyết thuần túy, khô cứng về nội dung, hình thức.

Giáo dục giá trị văn hóa truyền thống qua hoạt động của đoàn thanh niên, hội sinh viên: Thông qua các hoạt động hỗ trợ học tập, hoạt động trải nghiệm, tham quan dã ngoại các bảo tàng di tích văn hóa lịch sử, sinh viên tình nguyện, thể dục thể thao... để rèn luyện cho sinh viên tinh thần đoàn kết, phấn đấu, cạnh tranh nhau cùng phát triển. Ngoài ra, hoạt động của các câu lạc bộ âm nhạc, các cuộc thi như thi hát các ca khúc cách mạng nhân kỉ niệm các ngày lễ truyền thống như ngày Nhà giáo Việt Nam, ngày Quốc tế phụ nữ, ngày thành lập đoàn thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam, ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam... sẽ thấm đượm vào tâm hồn sinh viên giá trị yêu nước, lòng biết ơn, nhân ái, tinh thần đoàn kết, lòng dũng cảm...

Giáo dục giá trị văn hóa truyền thống thông qua các hoạt động khác: Bên cạnh các tiết học chính thức trên giảng đường, các hoạt động của đoàn

thanh niên, hội sinh viên thì các hoạt động sinh hoạt chung trong ngày hội việc làm, ngày pháp luật và các hoạt động lễ hội địa phương... sẽ góp phần tôn vinh, học tập các giá trị văn hóa truyền thống.

2.2. Giới thiệu về khảo sát

Mục đích khảo sát: Khảo sát để làm rõ thực trạng giáo dục văn hóa truyền thống cho sinh viên.

Đối tượng khảo sát: Cán bộ, giảng viên và sinh viên đang công tác và học tập tại Trường.

Nội dung khảo sát: Khảo sát đánh giá của cán bộ, giảng viên và sinh viên về (i) Vai trò của các giá trị văn hóa truyền thống trong việc hoàn thiện nhân cách sinh viên; (ii) Sự cần thiết kế thừa các giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên giai đoạn hội nhập quốc tế; (iii) Thực tiễn giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên.

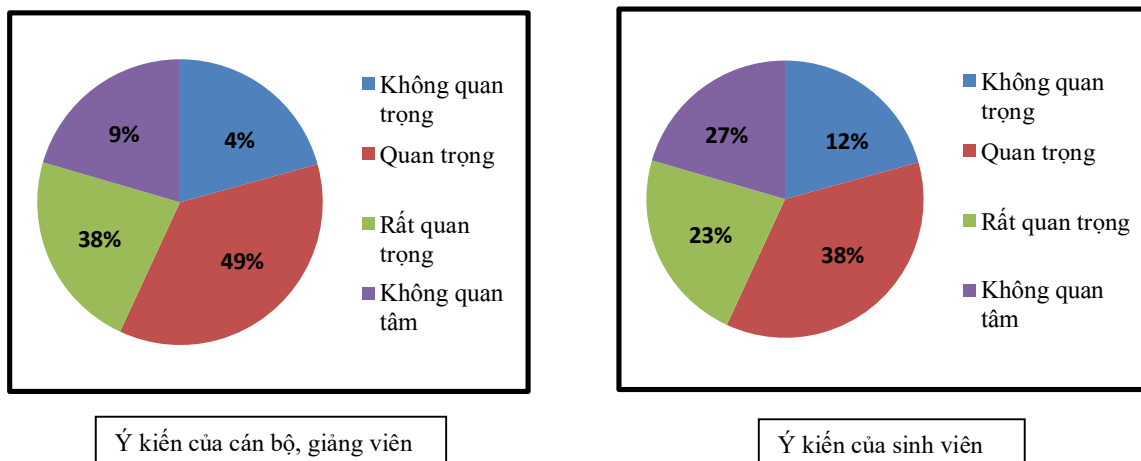
Phương pháp khảo sát: Khảo sát trắc nghiệm bằng phiếu hỏi: 2.794 người, trong đó có 204 cán bộ, giảng viên và 2.590 sinh viên.

Thu thập và xử lý thông tin: Tác giả thu thập thông tin bằng cách gửi phiếu khảo sát đến cán bộ, giảng viên và sinh viên vào tháng 01/2023. Thông tin sau khi nhận được xử lý và phân tích bằng công cụ Excel và phần mềm thống kê SPSS 22.0 để cho ra kết quả tính toán độ tin cậy đạt 95%.

2.3. Kết quả khảo sát

2.3.1. Nhận thức của cán bộ, giảng viên và sinh viên về vai trò của các giá trị văn hóa truyền thống

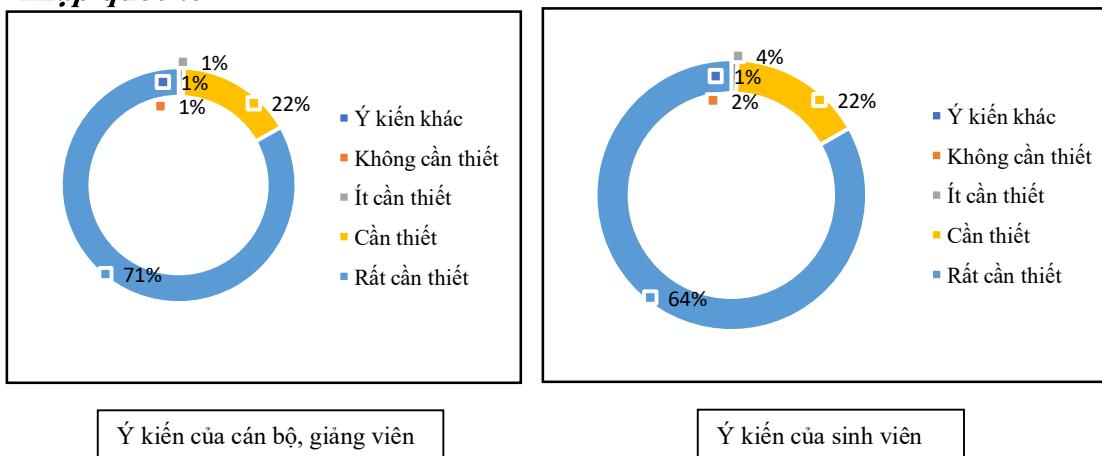
Nhận thức của cán bộ, giảng viên và sinh viên thể hiện thông qua ý thức, thái độ và hành vi. Do đó, với câu hỏi “*Nhận thức của anh (chị) về vai trò của các giá trị văn hóa truyền thống trong việc hoàn thiện nhân cách sinh viên?*” kết quả như sau:

Hình 1. Kết quả khảo sát nhận thức của cán bộ, giảng viên và sinh viên về vai trò của các giá trị truyền thống trong việc hoàn thiện nhân cách sinh viên

2.3.2. Nhận thức của cán bộ, giảng viên và sinh viên về sự cần thiết kế thừa các giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên giai đoạn hội nhập quốc tế

Với câu hỏi “Theo anh (chị) có cần thiết kế thừa các giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên giai đoạn hội nhập quốc tế hay không?” kết quả trả lời như sau:

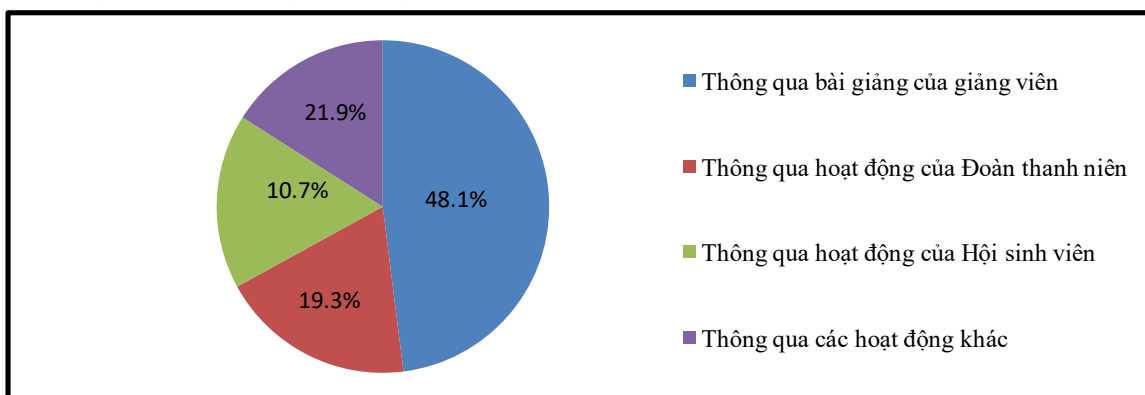
Biểu đồ 1: Quan điểm của giảng viên và sinh viên về sự cần thiết kế thừa các giá trị văn hóa truyền thống

2.3.3. Nhận thức của cán bộ, giảng viên và sinh viên về thực tiễn giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên

Công nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh đã ý thức được vai trò, tầm quan trọng về giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống. Đây là tiền đề để giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống đạt được hiệu quả.

Với câu hỏi “Anh (chị) có được tiếp cận với các giá trị văn hóa truyền thống thường xuyên hay không?” thì tuyệt đại đa số sinh viên đều trả lời là “Có”, đây là tín hiệu tích cực cho thấy cả thầy và trò trong Trường Đại học

Khi đặt câu hỏi “Anh (chị) được tiếp cận các giá trị văn hóa truyền thống thường thông qua những hoạt động nào sau đây?” kết quả trả lời như sau:

Hình 2. Kết quả khảo sát các hoạt động mà sinh viên tiếp nhận các giá trị văn hóa truyền thống

2.3. Đánh giá về thực trạng giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên

Ưu điểm và nguyên nhân:

Thứ nhất, nhận thức của cán bộ, giảng viên và sinh viên thể hiện thông qua ý thức, thái độ và hành vi. Kết quả khảo sát trên cho thấy cán bộ, giảng viên và sinh viên đều nhận thức rằng các giá trị văn hóa truyền thống có vai trò “Quan trọng” hoặc “Đặc biệt quan trọng” trong việc hình thành nhân cách sinh viên. Với câu hỏi “*Có cần thiết kế thừa các giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên giai đoạn hội nhập quốc tế hay không?*” thì có đến 64% ý kiến của sinh viên cho rằng “Rất cần thiết” và tính cả nhóm trả lời là “Cần thiết” thì con số chiếm 84%. Như vậy, nếu đặt trong bối cảnh sinh viên phải sống và làm việc trong môi trường hội nhập quốc tế thì sinh viên nhận thức rõ vai trò và tác dụng của các giá trị văn hóa truyền thống. Đây là tín hiệu và là cơ sở tích cực để việc giáo dục các giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc đạt hiệu quả. Nhận thức này cũng là gợi mở cho nhà giáo dục khi truyền dạy những giá trị văn hóa truyền thống cần đặt trong bối cảnh cụ thể và gắn liền với cuộc sống thực tiễn. Tuy nhiên, vẫn có đến 6%, tương đương với 155 sinh viên và 3%, tương đương với 06 cán bộ, giảng viên cho rằng “Không cần thiết” hoặc “Ít cần thiết” phải kế thừa các giá trị văn hóa của dân tộc (Biểu đồ 1). Đây là số lượng không thực sự lớn nhưng có sức ảnh hưởng không nhỏ đến nhận thức và lĩnh hội các giá trị truyền thống của dân tộc Việt Nam.

Thứ hai, hầu hết sinh viên được tiếp cận các giá trị văn hóa truyền thống thường thông qua nhiều hoạt động như thông qua bài giảng của giảng viên, các hoạt động của đoàn thanh niên, hội sinh viên và các hoạt động khác. Một ưu điểm nổi bật là có đến 48,1% sinh viên được tiếp cận các giá trị văn hóa truyền thống thông qua bài giảng của giảng viên (Hình 2), điều này cho thấy giảng

viên trong trường đã ý thức rất rõ công tác giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên theo phương châm dạy nghề-dạy người. Tuy nhiên, thực tế trong Chương trình đào tạo của tất cả các ngành tại Trường Đại học Công nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh thì không có học phần nào cụ thể về giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống mà chỉ có một số học phần có nội dung gần như Cơ sở văn hóa Việt Nam, Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam... Do đó, giảng viên chỉ có thể lồng ghép tuyên truyền, giảng dạy các giá trị văn hóa truyền thống thông qua các tiết dạy chuyên môn của mình.

Nguyên nhân của thực trạng trên là do trong thời gian dài trước đó, Đảng ủy, Ban giám hiệu và tất cả cán bộ, giảng viên trong toàn trường đã quán triệt sâu sắc triết lý giáo dục của trường: Mục đích là bồi dưỡng người học có phẩm chất CARE, chuẩn bị cho người học hành trang bước vào cuộc sống và thế giới việc làm trong tương lai, do đó không thể không giáo dục các giá trị văn hóa, đặc biệt là các giá trị văn hóa truyền thống. Bên cạnh đó, cán bộ, giảng viên, sinh viên trong trường có suy nghĩ tích cực, năng động, được giáo dục nền tảng giá trị truyền thống nên tự giác tham gia các hoạt động học tập, văn hóa văn nghệ, thể thao...

Hạn chế và nguyên nhân:

Mặc dù công tác giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên tại Trường Đại học Công nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh đã đạt được nhiều thành công nhưng vẫn còn một số hạn chế. Cụ thể:

Vẫn còn có sự khác biệt trong nhận thức của cán bộ, giảng viên và sinh viên về vai trò của các giá trị truyền thống trong việc hoàn thiện nhân cách sinh viên. Số lượng không nhỏ (39%, tương đương với 1090/2794 sinh viên) thờ ơ, không quan tâm hoặc đánh giá là “Không quan trọng” với công tác giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống trong việc hình thành nhân cách sinh viên (Hình 1). Việc còn khá đông sinh viên chưa nhận thức đúng về vai trò của các giá

trị văn hóa truyền thống sẽ ảnh hưởng tới thể giới quan, nhân sinh quan cách mạng của sinh viên. Đây thực sự là rào cản lớn trong truyền đạt và lĩnh hội hiệu quả các giá trị văn hóa truyền thống vì sinh viên mới là chủ thể học tập và vận dụng các giá trị vào việc hoàn thiện nhân cách và phát triển bản thân.

Ngoài ra, công tác giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên được thực hiện thông qua lồng ghép vào các hoạt động giảng dạy của giảng viên, các hoạt động của đoàn thanh niên, hội sinh viên... cho thấy, khi không có một chương trình cụ thể thì sẽ không đạt được tính hệ thống. Hơn nữa, nếu giảng viên lồng ghép giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống vào chương trình giảng dạy chuyên môn thì sẽ ảnh hưởng đến thời lượng và nội dung chuyên môn của học phần đó.

Sinh viên tiếp cận với các giá trị văn hóa truyền thống còn rất khiêm tốn, chỉ 10,7% thông qua hoạt động của Hội sinh viên và 19,3% thông qua hoạt động của Đoàn thanh niên (Hình 2), trong khi đó, sinh viên là lực lượng trẻ, hoạt động đoàn thanh niên và hội sinh viên nhiều, điều đó cho thấy các hoạt động chưa chú trọng truyền tải các giá trị truyền thống cho sinh viên. Đặc biệt, có tới 21,9%, tương đương với 567 trong tổng số 2.590 sinh viên trả lời rằng họ tiếp cận với các giá trị văn hóa truyền thống thông qua các hoạt động khác. Đây thực sự là con số đáng báo động cho việc giáo dục hiệu quả các giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên tại trường.

Nguyên nhân của thực tế đó theo chúng tôi là do nhà trường chưa thật sự chú trọng đúng mực đến giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống, coi đó như yếu tố phụ vào các môn học chuyên ngành và các tổ chức đoàn thể chưa coi trọng giáo dục các giá trị truyền thống cho sinh viên.

3. BIỆN PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ GIÁO DỤC GIÁ TRỊ VĂN HÓA

TRUYỀN THỐNG CHO SINH VIÊN TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHIỆP THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH HIỆN NAY

Thứ nhất, nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho cán bộ, giảng viên và sinh viên

Nâng cao nhận thức của cán bộ, giảng viên và sinh viên về các giá trị truyền thống, từ đó thực hiện nhất quán những giá trị đó theo một hệ thống biện pháp phù hợp với một qui trình hợp lý dựa trên hệ thống văn bản pháp luật của Nhà nước để có sở pháp lý tạo điều kiện thuận lợi cho việc nâng cao hiệu quả giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên.

Mỗi cán bộ, giảng viên và sinh viên thông qua các hoạt động giảng dạy hoặc trải nghiệm của bản thân có thái độ đúng mực với các giá trị văn hóa truyền thống, từ đó nâng cao nhận thức và hành động của mình. Giá trị văn hóa truyền thống là những giá trị, chuẩn mực được vun đắp qua bao thế hệ, là niềm tự hào, gắn bó hàng ngàn năm của dân tộc nên cần bảo tồn, phát huy. Ngoài ra, các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc Việt Nam cần được kết hợp, quảng bá ra bên ngoài biên giới, thực hiện giao lưu và hội nhập sâu sắc với các nền văn hóa trên thế giới để làm giàu thêm giá trị văn hóa truyền thống cho dân tộc.

Bên cạnh đó, khi nhận thức được nâng cao thì cán bộ, sinh viên sẽ hình thành thói quen tự giác trong việc phát huy được những giá trị tích cực về giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc Việt Nam, kiên quyết lên án đấu tranh chống lại những thói xấu, sự suy thoái về tư tưởng, đạo đức, lối sống đặc biệt là

chống lại những tư tưởng ngoại lai, phi văn hóa, trái với thuần phong mỹ tục và giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam. Việc nâng cao nhận thức về giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc góp phần nâng cao ý thức về văn hóa ứng xử lành mạnh trong môi trường học tập và ngoài xã hội, nêu cao tinh thần nhân văn, đoàn kết, dân chủ, văn minh, hòa hợp và các quy tắc ứng xử tốt đẹp theo pháp luật, trở thành nét đẹp văn minh của sinh viên bậc đại học.

Nâng cao nhận thức về giá trị văn hóa truyền thống còn giúp cho sinh viên chú trọng xây dựng môi trường giáo dục giá trị văn hóa đi vào thực chất. Mỗi quan hệ giữa sinh viên với sinh viên, sinh viên với thầy, cô có sự thấu hiểu lẫn nhau để từ đó mọi người cảm nhận được tình cảm chân thành, yêu thương, thấy mình có giá trị, được tôn trọng và có cơ hội phát triển một cách toàn diện, khơi gợi sự sáng tạo của sinh viên. Nâng cao nhận thức về giá trị truyền thống góp phần hài hòa mối quan hệ gia đình - nhà trường - xã hội để hoàn thiện nhân cách cho sinh viên, kích thích, khơi nguồn và phát huy tính chủ động, tính cộng đồng thì sinh viên sẽ chủ động, tự giác tham gia gìn giữ, phát huy giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc Việt Nam.

Cán bộ quản lý cần xác định được những giá trị văn hóa và quản lý thực hiện giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống phù hợp trong chương trình đào tạo. Thông qua các hoạt động giáo dục để hoàn thiện kỹ năng đánh giá, phản biện, phê phán những biểu hiện lệch lạc, phản cảm, phi văn hóa trong xã hội đồng thời giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên. Tăng cường cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy

học để nâng cao hiệu quả giáo dục giá trị văn hóa. Nhà trường cần quan tâm đúng mức, xây dựng đa dạng các loại hình hoạt động, thiết kế nhiều sân chơi bổ ích, kết hợp cả trên môi trường không gian mạng internet và cả trong đời sống thường ngày.

Thứ hai, đổi mới nội dung và hình thức hoạt động trong các tổ chức Đoàn, Hội về giáo dục giá trị văn hóa truyền thống cho sinh viên

Thông qua hoạt động của các tổ chức Đoàn, Hội để giáo dục giá trị văn hóa truyền thống và xây dựng ý thức tự lực, tự chịu trách nhiệm, nếp sống văn minh trong cuộc sống cho sinh viên. Các hoạt động nên đa dạng thay vì chỉ tập trung vào công tác tuyên truyền bằng hình thức truyền thông, trọng tâm là truyền thông đa phương tiện. Tổ chức Đoàn, Hội là người bạn thân thiết của sinh viên nên luôn lắng nghe, chia sẻ và đồng hành với sinh viên, nhất là khi sinh viên gặp khó khăn, từ đó, giúp sinh viên nhìn nhận được các giá trị tốt đẹp, tự tin vượt qua khó khăn, thách thức. Các hoạt động sinh hoạt đoàn thanh niên, hội sinh viên sẽ có tác dụng đến việc hình thành, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp, hoàn thiện nhân cách, phẩm giá cho sinh viên.

Ngoài ra, để phát huy vai trò của Đoàn, Hội sinh viên trong việc giáo dục giá trị văn hóa truyền thống được tốt hơn, cần thành lập đa dạng các Câu lạc bộ thanh niên ở cấp Đoàn cơ sở, nơi tập hợp những thanh niên có cùng sở thích, nhu cầu, nguyện vọng tham gia hoạt động. Tại các câu lạc bộ sinh viên có quyền hưởng thụ văn hóa văn nghệ, vui chơi giải trí, sáng tạo và xây dựng đời sống văn hóa. Sinh viên có cơ hội nâng cao kiến thức phát triển chuyên môn, hoàn

thiện kỹ năng mềm, chăm chỉ lao động, tích cực trong hoạt động thường ngày.

Như vậy, xuất phát từ thực trạng và nguyên nhân dẫn đến hạn chế của việc kế thừa các giá trị văn hóa truyền thống dân tộc, nghiên cứu đề xuất các giải pháp cơ bản nâng cao hiệu quả giáo dục giá trị truyền thống văn dân tộc cho sinh viên. Trong thực tiễn, các giải pháp trên cần được phối hợp đồng bộ mới mang lại hiệu quả, trong đó, chú trọng đến giải pháp nâng cao nhận thức, phát huy tính tích cực, chủ động của sinh viên, coi đây là giải pháp cốt lõi, quyết định đến hiệu quả giáo dục giá trị văn hóa truyền thống, bởi vì, sinh viên là chủ thể đồng thời là đối tượng của giáo dục giá trị văn hóa truyền thống dân tộc trong thời kỳ đổi mới đất nước và hội nhập quốc tế hiện nay.

4. KẾT LUẬN

Giá trị văn hóa truyền thống là những giá trị có ý nghĩa tốt đẹp, tích cực là nguồn lực nội sinh mạnh mẽ thúc đẩy cho sự phát triển của đất nước. Những giá trị đó đã được hình thành, bảo tồn và phát huy trong suốt chiều dài của lịch sử dân tộc và được kế thừa, gìn giữ qua nhiều thế hệ. Sinh viên là thế hệ tương lai làm chủ đất nước, là nguồn nhân lực chất lượng cao của mỗi quốc gia. Hiện nay, dưới tác động của nền kinh tế thị trường, quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập quốc tế do đó sinh viên nói chung, sinh viên đang theo học tại Trường Đại học Công nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh nói riêng chịu ảnh hưởng từ nhiều chiều, do đó việc giáo dục các giá trị văn hóa truyền thống trở nên quan trọng, góp phần hình thành nhân cách tốt đẹp cho sinh viên. Nếu trình độ chuyên môn, kỹ năng là điều kiện cần cho mỗi sinh viên thì giá trị văn

hóa truyền thống gồm lòng yêu nước, đoàn kết, nhân ái, cần cù, sáng tạo trong lao động là điều kiện đủ để mỗi sinh viên trở nên bản lĩnh, chủ động, sáng tạo, có trách nhiệm, tự tin gia nhập vào nguồn nhân lực quốc tế và trở thành chủ nhân trong tương lai của nước nhà.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Trọng Chuẩn & cộng sự. (2001). *Tìm hiểu giá trị văn hóa truyền thống trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa*. Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội.
2. Nguyễn Trọng Chuẩn (2002), *Một số vấn đề triết học - con người - xã hội*. Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội.
3. Nguyễn Trọng Chuẩn (2004), *Hội nhập quốc tế: Cơ hội và thách thức đối với giá trị truyền thống trong điều kiện toàn cầu hóa hiện nay*. Tạp chí Triết học, số 8.
4. Trần Kim Cúc (2013), *Thực trạng giữ gìn và phát huy các giá trị truyền thống của thanh niên đô thị nước ta*. Tạp chí Lý luận chính trị, 6.
5. Trần Văn Giàu (1980), *Giá trị tinh thần truyền thống của dân tộc Việt Nam*. Nxb Khoa học xã hội, Hà Nội.
6. Phạm Minh Hạc & Nguyễn Khoa Điềm (2023, tr262), *Về phát triển văn hóa và xây dựng con người thời kì công nghiệp hóa, hiện đại hóa*. Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
7. Phạm Minh Hạc (2010), *Một số vấn đề giáo dục Việt Nam đầu thế kỷ XXI*. Nxb Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.

8. Nguyễn Văn Huyền (2001), *Văn hóa thẩm mỹ và sự phát triển con người Việt Nam trong thế kỷ mới*. Nxb Văn hóa thông tin, Hà Nội.
9. Phan Huy Lê & Vũ Minh Giang (1994), *Các giá trị truyền thống và con người Việt Nam hiện nay*. Chương trình khoa học công nghệ cấp Nhà nước KX.07, (p. 1). Hà Nội.
10. Phan Minh Tiến (2019), *Giáo dục giá trị trong nhà trường*, Kỷ yếu hội thảo quốc tế “Giáo dục giá trị trong nhà trường”, Nxb Đại học Huế.
11. Nguyễn Ngọc Thêm (2016, tr468-491), *Hệ giá trị Việt Nam - Từ truyền thống đến hiện đại và con đường tới tương lai*. Nxb Văn hóa - Văn nghệ, Hồ Chí Minh.